

**ГРОМАДСЬКА СПІЛКА
«АСОЦІАЦІЯ КОРИСТУВАЧІВ МИСЛИВСЬКИХ
ТА РИБАЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ»**

Код ЄДРПОУ 39506784
вул. О. Теліги, 11, м. Київ, 04112
e-mail: association031214@gmail.com
web: www.ahf.org.ua 0967844436

Вих. №98 від 25.09.2017р

**Президенту Національної академії наук України,
Голові Національної комісії з питань Червоної книги
Б.Є. Патону
Директору Інституту Зоології ім. І.І.Шмальгаузена,
Голові Секції з питань охорони тваринного світу
Національної комісії з питань Червоної книги
І.А. Акімову**

Щодо засідання Нацкомісії з питань Червоної книги

Вельмишановні Борисе Євгеновичу та Ігорю Андрійовичу!

За даними Громадської спілки «Асоціація користувачів мисливських та рибальських господарств» найближчим часом має відбутись засідання спочатку Секції з питань охорони тваринного світу Національної комісії з питань Червоної книги (далі – Нацкомісії), а потім і повного складу Нацкомісії, на яких окрім іншого буде розглядатися питання внесення лося європейського до національного видання Червоної книги.

Вважаємо, що включення лося європейського до Червоної книги є передчасним з огляду на наступне.

У відповідності до ст. 4 Закону України «Про Червону книгу України» (далі, Закон 3055-III) визначено, що об'єктами Червоної книги України є рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, види тваринного і рослинного світу, які постійно або тимчасово перебувають (зростають) у природних чи штучно створених умовах у межах території України ...».

Підставою для занесення видів тваринного і рослинного світу до Червоної книги України є наявність достовірних даних про чисельність популяції та їх динаміку, поширення і зміни умов існування, що підтверджують необхідність вжиття особливих термінових заходів для їх збереження та охорони (ст. 14 Закону 3055-III).

Ситуація, яка склалася в Україні з питанням щодо внесення лося європейського до Червоної книги України є неоднозначною та суперечливою, оскільки з 2009 року ніхто масштабне наукове дослідження щодо стану популяції лося не проводив, отже наукові дані щодо стану популяції та нинішньої межі ареалу – відсутні. Відомості офіційної статистики Форма 2 ТП (мисливство) свідчать, що кількість тварин виду – лось європейський – станом на 2016 рік становить 6593 особини. Дані офіційної статистики ніким не оскаржувалися та не були піддані сумніву. Демонстрація сталого зростання популяції лося європейського, на нашу думку, не дозволяє віднести цей вид тварин до жодної з категорій видів, які вносяться до Червоної книги згідно зі статтею 13 ЗУ «Про Червону книгу України». Доказом цього може бути і висновок дослідження Інституту Зоології ім. І.І. Шмальгаузена, проведеного в 2009 році, в якому зазначено, що чисельність лося в 4,6-4,7 тисяч особин дозволяє бути впевненими у безпеці виду і знімає питання щодо його внесення в Червону книгу.

На даний час держава недоотримала 600 тисяч гривень за продаж ліцензій на добування лося, користувачі через неможливість проводити полювання на нього – близько 9 мільйонів гривень. Якщо керуватися даними 2016 року і припустити, що полювання на лося буде

заборонено впродовж десяти років (до перевидання Червоної книги), то держава недоотримас 6 000 000 гривень, а користувачі мисливських угідь – 90 000 000 гривень.

Внесення лося європейського до Червоної книги України матиме і ряд інших негативних наслідків, окрім спричинення значної істотної шкоди державі через недоотримання коштів від ліцензій, що обумовлено недостатнім рівнем забезпечення державної охорони диких тварин (підтверджується у зверненнях Ваших колег – вчених, що додаються). Через недієвість існуючої системи контролю над дотриманням законодавства до кримінальної відповідальності майже не притягуються особи, винні у порушенні правил полювання. Це стосується і червонокнижних видів, підтвердженням чого може стати випадок загибелі цілого стада зубрів в 2016 році через браконьєрів, коли до кримінальної відповідальності не притягнули жодного порушника. Відтак якщо метою внесення лося до Червоної книги України є передбачена законодавством можливість притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які добувають його незаконно, то існуючий досвід України говорить про те, що така міра буде недієвою. Крім того дані щодо динаміки чисельності рисі, бурого ведмеда та зубра також вказують на негативний досвід обмеження використання перспективних мисливських видів – їх чисельність навіть після внесення в Червону книгу знижується.

Альтернативою внесення лося європейського до Червоної книги, на нашу думку, є більш дієві заходи по боротьбі з браконьєрством, а саме: внесення змін до існуючого законодавства – до ст. 248 Кримінального кодексу України щодо зменшення істотної шкоди або введення кримінальної відповідальності за незаконне добування парнокопитних тварин. В сукупності з запровадженням Національної програми по переселенню лося європейського до мисливських господарств, де його чисельність не досягає мінімально допустимої та/або оптимальної, такі дії будуть більш ефективними, ніж внесення виду до Червоної книги.

З огляду на такі суперечливі дані щодо популяції лося європейського та вирішення питання щодо необхідності внесення даного виду тварин до Червоної книги України необхідно провести комплексне наукове дослідження реального стану популяції лося європейського з залученням групи науковців. Отже, до моменту отримання результатів проведення такого дослідження позитивне рішення щодо внесення лося до Червоної книги України буде таким, що порушує Закон України.

У відповідності до п. 10 «Положення про Національну комісію з питань Червоної книги України», затвердженого постановою Президії НАН України від 26.06.2013 № 97 (далі, Положення) зазначено, що на засідання можуть запрошуватися уповноважені представники підприємств, установ, організацій, у т.ч. громадських. Крім того, до повноважень Комісії (п. 4 Положення) віднесено право утворювати експертні ради та залучати для роботи на громадських засадах фахівців центральних органів виконавчої влади, наукових установ і громадських організацій (за погодженням з їхніми керівниками)

Враховуючи вищевикладене, та з урахуванням необхідності у залученні громадськості до обговорення питання щодо доцільності включення лося європейського до Червоної книги України,

просимо:

- 1) Запросити представника ГС «Асоціація користувачів мисливських та рибальських господарств» до участі в засіданні Нацкомісії, з метою забезпечення прозорості та відкритості його проведення, заздалегідь повідомивши про дату, час та місце його проведення на електронну адресу association031214@gmail.com або по телефону 096-784-44-36;
- 2) Прийняти до уваги звернення вчених, що додаються, та ознайомити з їх змістом членів Нацкомісії до прийняття рішення щодо внесення лося до Червоної книги України;
- 3) Вирішити питання про утворення Експертної ради при Нацкомісії з питання доцільності включення лося європейського до Червоної книги України з обов'язковим

включенням представника ГС «Асоціація користувачів мисливських та рибальських господарств» до складу Експертної ради.

Додатки:

1. Копія листа д.б.н., професора І.В. Наконечного на 1 (одній) сторінці
2. Копія листа д.с.-г.н., професора А.І. Гузія на 1 (одній) сторінці
3. Копія листа І.М. Шейгаса на 2 (двох) сторінках
4. Копія листа к.с.-г.н. Білоуса В.М., к.б.н. Давиденко І.В., зав. лабораторією «музей лісових звірів і птахів ім. проф. О.О. Салганського Шевченко С.М. на 3(трьох) сторінках
5. Копія Колективного листа-звернення вчених на захист мисливської галузі України вих. №97 від 19.09.2017року

**З повагою,
Почесний Президент Громадської спілки
«Асоціація користувачів мисливських
та рибальських господарств»**

О.І.Безкоровайний